

Pædagogisk læreplan for

Børnehusene Team Høng

Høng Børneunivers

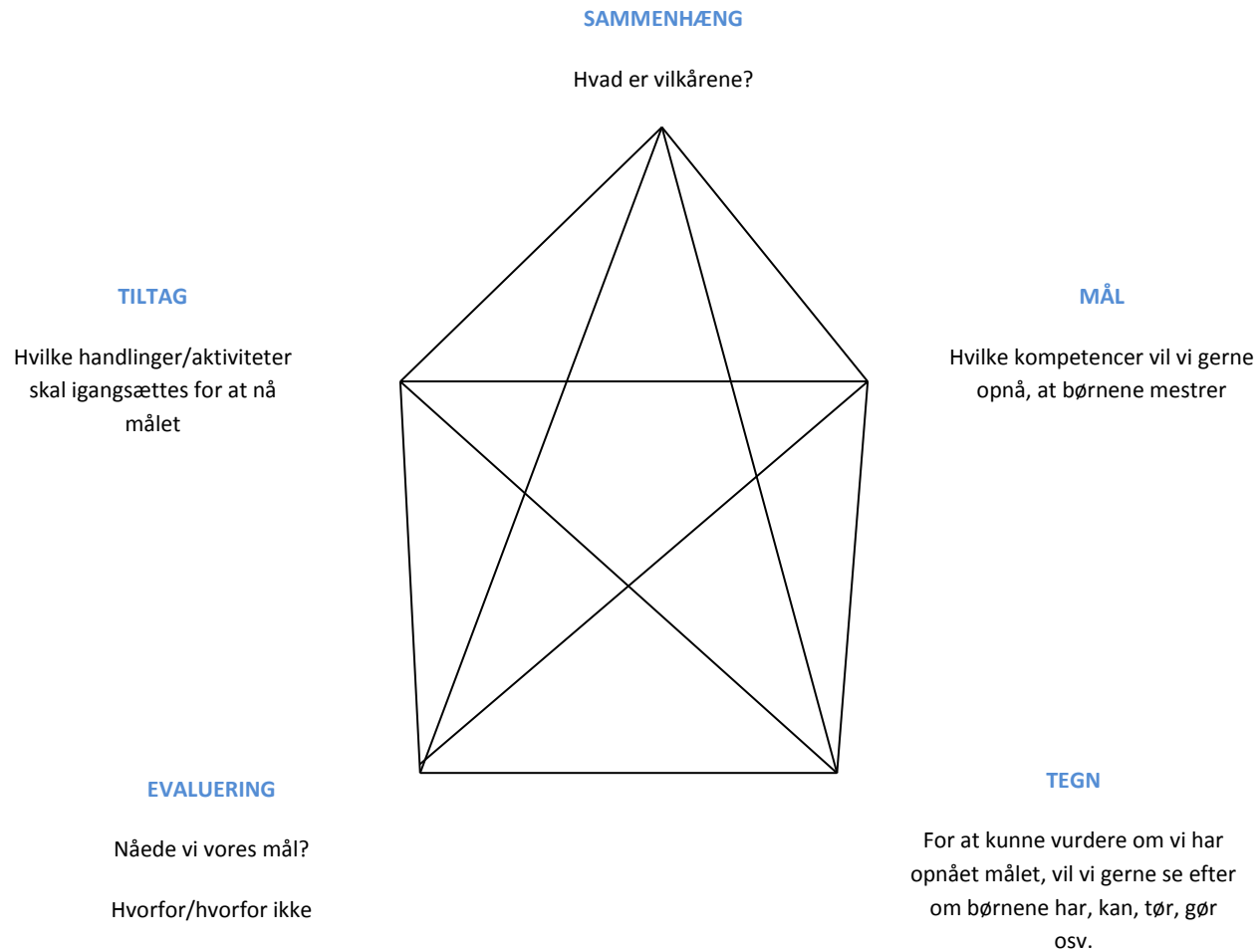
Finlandsvej 3

4270 Høng

September 2014

Udarbejdet efter fælles skabelon for pædagogiske læreplaner i Kalundborg Kommune

SMTTE MODEL

TEMA: ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

Aldersgruppe sæt X

0-2 år x

3 år til skolealder x

Sammenhæng

Høng Børneunivers er en integreret institution, normeret til 10 vuggestuebørn og 38 børnehavebørn. Samtidig er vi et ressourcedagtilbud, hvilke betyder at Høng Børneunivers kan modtage 5 visiterede ressourcebørn.

Børnene er fordelt på 3 stuer:

Solstrålestuen 0 – 3 årige, stjernestuen 3 - 4 årige, månestuen 5 - 6 årige.

Alle børn har en primærpædagog. Primærpædagogen har en særlig opmærksomhed på barnets trivsel, udvikling og læring. Primærpædagogen skal sikre, at alle medarbejdere kender barnets ressourcer og at barnet deltager i lege og læringsgrupper, hvor udfordringen er tilpas. Primærpædagogen skal sikre at barnet er en del af børnefællesskabet og har den primære kontakt til forældrene.

I Høng Børneunivers er alle børn - alle børn – hvilket betyder, at personalet har et ansvar for alle børns trivsel og udvikling.

Til at varetage denne opgave er vi:

- 1 teamleder
- 5 pædagoger
- 2 ressourcepædagoger
- 2 medhjælpere
- I perioder – PA-elever, studerende, løntilskud, praktikanter, arbejdsprøvning.

Hverdagen er tilrettelagt ud fra KLAR - pædagogikken, hvor vores fokus og opmærksomhed er målrettet inklusion, og at alle børn gives mulighed for at deltage i børnefællesskaber.

Rammerne i hverdagen er:

- * Planlagte aktiviteter som foregår i mindre leg/læringsgrupper.
- * Leg og læringsgrupper med fokus på barnets udvikling.
- * Struktureret hverdag
- * Klare mål og rammer.
- * Fokus på sprog og dialogen mellem mennesker.
- * Årsplan.

Leg/læringsgrupperne foregår om formiddagen, mandag til torsdag fra kl. 9.30 til 11.00. Børnene inddeles i mindre grupper, enten efter alder – drenge/pige grupper.

Aktiviteterne i leg/læringsgrupperne er tilrettelagt ud fra de 6 læreplanstemaerne og planlægges på følgende måde:

Teamleder og 1 pædagog fra hver leg/læringsgruppe grov planlægger et læreplanstema. Derefter fin planlægges der i leg/læringsgrupperne, så alle er en aktiv del af processen.

Der planlægges i 1 uge og de kommende 4 uger foregår aktiviteten. Mandag og fredag formiddag indeholder administrativt arbejde, når det er muligt.

Forældresamtaler afholdes efter behov, dog vil nye forældre få tilbudt en samtale efter 3 mdr. Kommende skolebørn tilbydes en samtale i oktober – november.

Mål for Leg/læringsgruppe: Alle børn skal være del af et børnefællesskab.

- * At barnet skal opleve nærvær og tryghed.
- * En struktureret hverdag med faste rutiner.
- * Barnet skal opleves, som kompetent, nysgerrig og klar til udvikling.
- * Barnet skal møde udfordringer og forskellige tilbud, som sikre at der kommer rundt om barnet.
- * Udvikle digitale kompetencer - brug af bla. IPad.
- * Udvikle selvstændighed - modenhed og socialisering, så det er klar til nye udfordringer - når det går ud af Høng Børneunivers.

Børnemiljøvurdering:

Mål	Tegn på læring
<p>Selvfølelse: At barnet er bevidst om egne følelser og sit "selv". (bl.a. selvværd, selvtillid, selvbegrensning og selvbevidsthed).</p>	<p>0 - 2 år: Barnet begiver sig løbende ud i forskellige udfordringer, socialt, motorisk og kommunikationsmæssigt. Det begynder så småt at vise, at det er glad for egne præstationer og søger at dele sin glæde med andre, - og viser f.eks. med gestus/kropssprog og senere ord " se mig". Barnet udtrykker i stigende grad sin selvbevidsthed ved hjælp af sproget f.eks.: ka´selv – mig ha, Og bruger sproget til at afgrænse sig selv og udtrykke ønsker til andre. Barnet med det gode selvværd udfordrer sig selv og lader sig udfordre, og udviser, er positiv grund følelse om sig selv, der gør, at det tør begår fejl og henter hjælp, når det har brug for det. 2-3 år: Barnet begynder selv at kunne afgøre, om det er en dreng eller pige og kan spørge de andre om de er en pige eller dreng. Barnet viser interesse for det modsatte køn. 3 – 4 år: Barnet udtrykker også sine refleksioner sprogligt over hvordan " noget kan lade sig gøre", hvordan ting virker. Barnet udtrykker sprogligt refleksioner over hvad der er rigtig og forkert og kan tåle ris og ros. 4 - 5 år: Barnet leger drengeting hhv. Pigetning og viser interesse for forskelle mellem pige og dreng og i kan i perioder være optaget af "hvordan man får børn". 5 – 6 år: Barnet viser i handling og tale, at det forstår andres hensigter og kan skille dem af fra egne hensigter eks. er barnet i stand til at begribe, at andre ved noget andet end det selv, som de andre så tilsyneladende handler ud fra.</p>

Tiltag

Metoder.

De Voksne skal:

- Være anerkendende, nærværende og lyttende.
- Gå foran og accepterer barnets grænser.
- Være gode rollemodeller
- Være motiverende – opmuntrende, støttende og stille relevante krav.
- Vise glæde og latter.
- Tilrettelægge leg/læringsgrupper med tilpasse udfordringer i forhold til barnets udvikling.
- Skabe et trygt miljø, hvor barnet føler sig set – hørt og tør udtrykke sine egne følelser.
- Give barnet succes oplevelser.

Metoder/aktiviteter hvor vi:

- taler – synger for barnet, tilbyder legetøj – giver ting de er trygge ved, nusseklud – sut osv
- tilbyder rolige omgivelser med faste rutiner og gentagelser, giver omsorg.
- Tilrettelægger passende aktiviteter og nye oplevelser både i institutionen og i nærmiljøet.
- Taler med barnet og sætte ord på barnets følelser eks. Det er okay at blive ked af det.
- Giver plads til at vise følelser.
- I samarbejde med forældrene at udarbejdes barnets bog og bruge den aktivt med barnet.
- Sproglig opmærksomhed – dialogisk læsning – pegebøger.
- Giver plads til at barnet kan fordybe sig i noget der har sat sig for og finder betydningsfuldt.
- Hjælper barnet med at blive bevidst om egne følelser og meninger.

Tiltag:

0 - 2 år:

* Deltage i daglige aktiviteter, så som dække bord, dele kopper/ madkasser ud.

* Selvhjælpen hed - af og på klædning.

2 - 3 år:

* Læse bøger om dreng/pige og i tale sætte dette.

* synge sange, hvor skiftevis drenge og piger skal noget, ex. rejse sig op og klappe.

3 - 4 år:

* Jeg og Mig leg i samling (anvendelse af stedord) jeg hedder..... og jeg er god til ..... og jeg kan godt lide... Barnet ytre sig om hvad det er god til, får opmærksomhed om det det kan (selvtillid).

* Leg og læringsgrupper. syge sange, hvor skiftevis drenge og piger skal noget, eks. hinke, hoppe.

4 - 5 år:

Fokus på anatomi - tegner/maler/læse bøger. Filosofiske overvejelser og dialoger med børnene om henholdsvis drenge og pigeting.

5 - 6 år:

* Skuespil og rollelege, hvor børnene har forskellige roller og selv finder på deres karakter.

Børn i vanskeligheder

Sammenhæng for børn i vanskeligheder

Vi arbejder målrettet med inklusion og at alle børn er del af et fællesskab. Leg/læringsgrupperne tilrettelægges så alle børn er og kan deltage i aktiviteterne. Pædagogerne er opmærksomme på at barnet deltager på det niveau, som er passer til barnets udvikling (kompetencehjulet).
Anvender de 3 læringsrum: voksen skabt læring – voksen støttet læring – leg og spontane oplevelser.

Pædagogiske mål, metoder og aktiviteter i forhold til børn i vanskeligheder

Metoder:

- Vis anerkendelse - omsorg – nærvær.
- Går foran og er gode rollemodeller.
- Er lyttende og hjælper med at sætte ord på følelser og handlinger.
- Anerkende barnet for det, som det kan og ikke for det, som det ikke kan.
- Være opmærksom på barnets ressourcer og bygge videre på disse for at styrke de mindre stærke.
- Tilrettelægger en hverdag med struktur og som er genkendelig og som foregår i mindre grupper.

Tegn på læring hos børn i vanskeligheder

Når barnet begiver sig ud i forskellige udfordringer motorisk – socialt og kommunikationsmæssigt.

Evaluering og dokumentation

Evalueringsspørgsmål (hvad evaluerer vi)	Sådan vil vi dokumentere og evaluere
Vi evaluerer de konkrete mål i læreplanerne. Metode: * refleksion og evaluering af egen praksis i forhold til børnegruppen og det enkelte barn. * Evaluering sker på stue - og personalemøde.	Evaluering i maj - juni på baggrund af året der er gået og nye udtræk på kompetenceprofiler

Konklusion på evalueringen

1. evaluering bliver i maj/juni 2015 i ledelsesteamet.

TEMA: SOCIALE KOMPETENCER

Aldersgruppe sæt X

0-2 år x

3 år til skolealder x

Sammenhæng

Høng Børneunivers er en integreret institution, normeret til 10 vuggestuebørn og 38 børnehavebørn. Samtidig er vi et ressourcedagtilbud, hvilket betyder at Høng Børneunivers kan modtage 5 visiterede ressourcebørn.

Børnene er fordelt på 3 stuer:
Solstrålestuen 0 til 3 årige, stjernestuen 3 til 4 årige og månestuen 5 til 6 årige.

Alle børn har en primærpædagog. Primærpædagogen har en særlig opmærksomhed på barnets trivsel, udvikling og læring. Primærpædagogen skal sikre, at alle medarbejdere kender barnets ressourcer og at barnet deltager i leg og læringsgrupper, hvor udfordringen er tilpas. Primærpædagogen skal sikre at barnet er en del af børnefællesskabet og har den primære kontakt til forældrene.

I Høng Børneunivers er alle børn - alle børn – hvilket betyder at personalet har et ansvar for alle børns trivsel og udvikling.

Til at varetage denne opgave er vi:

- 1 teamleder
- 5 pædagoger
- 2 ressourcepædagoger
- 2 medhjælpere
- I perioder – PA-elever, studerende, løntilskud, praktikanter, arbejdsprøvning.

Hverdagen er tilrettelagt ud fra KLAR - pædagogikken, hvor vores fokus og opmærksomhed er målrettet inklusion, og at alle børn gives mulighed for at deltage i børnefællesskaber.

Rammerne i hverdagen er:

- * Planlagte aktiviteter som foregår i mindre leg/læringsgrupper.
- * Leg og læringsgrupper med fokus på barnets udvikling.
- * Struktureret hverdag
- * Klare mål og rammer.
- * Fokus på sprog og dialogen mellem mennesker.
- * Årsplan.

Leg/læringsgrupperne foregår om formiddagen, mandag til torsdag fra kl. 9.30 til 11.00. Børnene inddeles i mindre grupper, enten efter alder – drenge/pige grupper.

Aktiviteterne i leg/læringsgrupperne er tilrettelagt ud fra de 6 læreplanstemaerne og planlægges på følgende måde:

Teamleder og 1 pædagog fra hver leg/læringsgruppe grov planlægger et læreplanstema. Derefter fin planlægges der i leg/læringsgrupperne, så alle er en aktiv del af processen.

Der planlægges i 1 uge og de kommende 4 uger foregår aktiviteten. Mandag og fredag formiddag indeholder administrativt arbejde, når det er muligt.

Forældresamtaler afholdes efter behov, dog vil nye forældre få tilbudt en samtale efter 3 mdr. Kommende skolebørn tilbydes en samtale i oktober – november.

Mål for Leg/læringsgruppe: Alle børn skal være del af et børnefællesskab.

- * At barnet skal opleve nærvær og tryghed. En struktureret hverdag med faste rutiner/rytme.
- * Barnet skal opleves, som kompetent, nysgerrig og klar til udvikling.
- * Barnet skal møde udfordringer og forskellige tilbud, som sikre at der kommer rundt om barnet.
- * Udvikle digitale kompetencer - brug af iPad.
- * Udvikle selvstændighed - modenhed og socialisering, så det er klar til nye udfordringer - når det går ud af Høng Børneunivers.

Børnemiljøvurdering

Børnene giver udtryk om, at de ikke ved, hvor de skal hen, når de skal på tur.

Mål	Tegn på læring
<p>Vuggestuen: Kommunikation. At barnet kan kommunikere med andre børn og voksne, såvel sprogligt som nonverbalt. Bl.a. at barnet i samspil med andre, kan vise hvad det gerne vil med blik, fagter, blik, pege og ord.</p> <p>Børnehaven: Socialisering. At barnet tilegner sig de almindelige normer, færdigheder og personlighedsegenskaber, der skal til for at begå sig i det samfund, som barnet er en del af. Bl.a. at barnet tilegner sig normer for deltagelse i praktiske rutiner, fælleslege og samtaler.</p> <p><u>Mål i forhold til problemstilling i Børnemiljøvurderingen:</u></p> <p>At børnene ved, hvad målet er med turen og hvor den går hen.</p>	<p>0 - 2 år: Social kommunikation. <u>At pege:</u> Barnet peger af og til når det vil kommunikere noget overfor andre f.eks. at der er noget det er optaget af og gerne vil have at andre ser. Barnet bruger i højere grad pegning, som en måde at udtrykke et ønske om at dele opmærksomhed med en anden person. <u>Viser gensidighed i kommunikation.</u> Barnet begynder med at byde ind til leg og viser at det kan skifte mellem og have og både "tage-rollen" og "give-rollen" i f.eks. værsgo-tak legen. Herved opstår et samspil hvor barnet viser, at det kan afstemme sig efter den andens bidrag og føre samspillet videre. Barnet kan følge den voksnes blik og pegning samt adlyde simple ordrer, ryste på hovedet eller siger nej. Med blikket kommunikerer barnet et ønske eller en intention. <u>Gestus - symbolsk repræsentation:</u> Barnet udvikler og bruger non-verbalt gestus mere og mere. Det supplerer således det begyndende sprog med gestus som en slags støttende billedsprog. Illustrere en flyvemaskine ved at holde armene ud til siden, barnet puster for at vise at ovnen er varm eller rynker brynene for at vise at "far" er sur. Barnet har videreudviklet kropssproget til at give svar eller kommenterer ting på, eks. vender håndfladerne opad for at illustrere "det ved jeg ikke". <u>2 - 3 år: Sproget:</u> Barnet bliver i større udstrækning i stand til at kommunikere ved hjælp af sproget og brugen af nonverbale gestus aftager lidt. Barnet kan f.eks. sige "nej", eller bruge to-ords kombinationer og små nægtende sætninger, som middel til at få indflydelse på sine omgivelser og legene . Flere sociale udvekslinger foregår gennem små samtaler.</p>

3-4 år: Varieret kommunikation i forhold til forskellige modtagere.
 Barnet opfører sig forskelligt i sin kommunikation, alt efter hvem det er sammen med, om det er forældrene eller pædagogerne. Overfor opleves forældrene det måske, at barnet er genstridigt og svarer igen, mens pædagogerne oplever, at barnet er samarbejdsvillig og gør det, det får besked på uden vrøvl.
 Kan være i dialog om noget i længere tid af gangen i leg eller med den voksne og kan bruge sproget på en positiv og relevant måde til at tiltrække andres opmærksomhed over for noget på.

3 - 4 år: Socialisering.
 Barnet kan og vil som regel i samtaler - ytre sig/give sit synspunkt til kende - lytte til andre - vente til det bliver ens tur.
 Barnet kan og vil være med i små demokratilignede processer, hvor barnet sammen med flere er med til at bestemme, foreslå og forhandle, hvad der skal leges eller arbejdes med/udforskes i børnehaven eller i kammeratskabsgruppen hjemme. Der skal dog være tale om valg mellem konkrete muligheder. Jo mere abstrakt og tidskrævende denne proces er, jo mindre vil barnet være interesseret. Det socialt kompetente barn har oftest sensitivitet for, hvad der er rigtigt at gøre og sige i en given situation. Barnet kan derfor ofte tilsidesætte egne behov og ønsker i situationen, hvor andre behøver hjælp.

4-5 år: Socialisering.
 Barnets opfattelse af sig selv udvikles og forandrer sig gennem dets oplevelse af at høre til i en gruppe af ligestillede andre børn. Barnet kan mærke egne og andres grænser og respekterer oftest forskellighed. Blandt jævnaldrende håndterer barnet altså oftest selvstændigt dilemmaet: ønsket om at tilgodese egne behov kontra hensynet til kammerater og venners behov i fællesskabet.

5-6 år: Socialisering
 Barnet kan oftest anvende de typiske oplevede systemer for moralsk rigtige handlinger overfor andre. Barnet vil således oftest, når det sættes i sådanne konkrete situationer, basere sine handlinger på moralske følelsesreaktioner som empati og skyld.

Tiltag

Metoder.

De voksne skal:

- * Være anerkendende, nærværende og lyttende.
- * gå foran og accepterer barnets grænser.
- * Være gode rollemodeller.
- * Være motiverende - opmuntrende - støttende og stille relevante krav.
- * Vise glæde og latter.
- * Tilrettelægge leg/læringsgrupper med tilpasse udfordringer i forhold til barnets udvikling.
- * Skabe et trygt miljø, hvor barnet føler sig set - hørt - og tør udtrykke sine følelser.
- * Give barnet succes oplevelser.

Aktiviteter hvor vi:

- * Samlinger hvor fokus er at alle børn er en del af børnefællesskabet.
- * Har fokus på hjælpsomhed, respekt og forståelse for hinanden.
- * Arbejder dagligt struktureret og i mindre leg og læringsgrupper.
- * Give barnet tid - plads og rum til leg.
- * Deltage i daglige gøremål sammen med andre børn og voksne.

Tiltag:

0 - 2 år:

- * Titte - borte leg.
- * Samspilslege mellem børn/voksne - tage - give rollen.
- * Dialog omkring billedbøger.
- * Lave barnets bog.

3 - 4 år:

- * Dialogisk læsning.
- * Samling med demokratilignede processer: Hvad skal vi synge, læse, mm - information/afstemning med børnene, om leg/læringsaktivitet.
- * Lave " Kan du huske bøger" over ture/oplevelser.

5 - 6 år:

- * Leg " Gæt hvad jeg lavede i går " med brug af fagter.
- * Dialogisk læsning.
- * Male billede sammen to og to. (Samarbejde).

Tiltag forhold til problemstilling i Børnemiljøvurderingen: Børnene giver udtryk om, at de ikke ved, hvor de skal hen, når de skal på tur.

Samling i leg/læringsgruppen om:

- * hvor går turen hen.
- * hvordan kommer vi derhen.
- * hvad skal ske på turen.
- * Gøre turen visuel ved brug af iPad - billeder - Land/bykort.

Børn i vanskeligheder

Sammenhæng for børn i vanskeligheder

Vi arbejder målrettet med inklusion og at alle børn er en del af et fællesskab. Leg/læringsgrupperne tilrettelægges så alle børn er og kan deltage i aktiviteterne. Pædagogerne er opmærksomme på at barnet deltager på det niveau, som er passer til barnets udvikling (kompetencehullet).

Anvender de 3 læringsrum: voksen skabt læring – voksen støttet læring – leg og spontane oplevelser.

Pædagogiske mål, metoder og aktiviteter i forhold til børn i vanskeligheder

Metoder:

- Vis anerkendelse - omsorg – nærvær.
- Går foran og er gode rollemodeller.
- Er lyttende og hjælper med at sætte ord på følelser og handlinger.
- Anerkende barnet for det, som det kan og ikke for det, som det ikke kan.
- Være opmærksom på barnets ressourcer og bygge videre på disse for at styrke de mindre stærke.
- Tilrettelægger en hverdag med struktur og som er genkendelig og som foregår i mindre grupper.

Tegn på læring hos børn i vanskeligheder

Når barnet begiver sig ud i forskellige udfordringer motorisk - socialt og kommunikationsmæssigt.

Evaluering og dokumentation

Evalueringsspørgsmål (hvad evaluerer vi)	Sådan vil vi dokumentere og evaluere
Vi evaluerer de konkrete mål i læreplanerne. Metode: * refleksion og evaluering af egen praksis i forhold til børnegruppen og det enkelte barn. * Evaluering sker på stue - og personalemøde.	Evaluering i maj - juni 2015 på baggrund af året der er gået og nye udtræk på kompetencehjulet.

Konklusion på evalueringen

1. evaluering foregår i maj - juni 2015 i Ledelsesteamet.

TEMA: SPROG

Aldersgruppe sæt X	
0-2 år X	3 år til skolealder X

Sammenhæng

Høng Børneunivers er en integreret institution, normeret til 10 vuggestuebørn og 38 børnehavebørn. Samtidig er vi et ressourcedagtilbud, hvilket betyder at Høng Børneunivers kan modtage 5 visiterede ressourcebørn.

Børnene er fordelt på 3 stuer:
Solstrålestuen 0 til 3 årige, stjernestuen 3 til 4 årige og månestuen 5 til 6 årige.

Alle børn har en primærpædagog. Primærpædagogen har en særlig opmærksomhed på barnets trivsel, udvikling og læring. Primærpædagogen skal sikre, at alle medarbejdere kender barnets ressourcer og at barnet deltager i leg og læringsgrupper, hvor udfordringen er tilpas. Primærpædagogen skal sikre, at barnet er en del af børnefællesskabet og har den primære kontakt til forældrene.

I Høng Børneunivers er alle børn - alle børn – hvilket betyder at personalet har et ansvar for alle børns trivsel og udvikling.

Til at varetage denne opgave er vi:

- 1 teamleder
- 5 pædagoger
- 2 ressourcepædagoger
- 2 medhjælpere
- I perioder – PA-elever, studerende, løntilskud, praktikanter, arbejdsprøvning.

Hverdagen er tilrettelagt ud fra KLAR - pædagogikken, hvor vores fokus og opmærksomhed er målrettet inklusion, og at alle børn gives mulighed for at deltage i børnefællesskaber.

Rammerne i hverdagen er:

- * Planlagte aktiviteter som foregår i mindre leg/læringsgrupper.
- * Leg og læringsgrupper med fokus på barnets udvikling.
- * Struktureret hverdag

- * Klare mål og rammer.
- * Fokus på sprog og dialogen mellem mennesker.
- * Årsplan.

Leg/læringsgrupperne foregår om formiddagen, mandag til torsdag fra kl. 9.30 til 11.00. Børnene inddeles i mindre grupper, enten efter alder – drenge/pigegrupper.

Aktiviteterne i leg/læringsgrupperne er tilrettelagt ud fra de 6 læreplanstemaerne og planlægges på følgende måde:

Teamleder og 1 pædagog fra hver leg/læringsgruppe grov planlægger et læreplanstema. Derefter fin planlægges der i leg/læringsgrupperne, så alle er en aktiv del af processen.

Der planlægges i 1 uge og de kommende 4 uger foregår aktiviteten. Mandag og fredag formiddag indeholder administrativt arbejde, når det er muligt.

Forældresamtaler afholdes efter behov, dog vil nye forældre få tilbudt en samtale efter 3 mdr. Kommende skolebørn tilbydes en samtale i oktober – november.

Mål for Leg/læringsgruppe: Alle børn skal være del af et børnefællesskab.

- * At barnet skal opleve nærvær og tryghed. En struktureret hverdag med faste rutiner/rytme.
- * Barnet skal opleves, som kompetent, nysgerrig og klar til udvikling.
- * Barnet skal møde udfordringer og forskellige tilbud, som sikre at der kommes rundt om barnet.
- * Udvikle digitale kompetencer - brug af bla. IPad.
- * Udvikle selvstændighed - modenhed og socialisering, så det er klar til nye udfordringer - når det går ud af Høng Børneunivers.

Børnemiljøvurdering

Mål	Tegn på læring
<p>Vuggestuen: Grammatik. At barnet anvender regler/rutiner for hvordan betydninger er forbundet med udtryk og hvordan sprodele kombineres til større helheder.</p> <p>Børnehaven: Lyde og lytte forståelse. At barnet kan skelne mellem talesprogets stavelser og enkeltlyde, som gør at man kan høre og udtale ord. F.eks. forskellen på mus og hus.</p>	<p>0 - 2 år: Grammatik. <u>Begyndende grammatisk kompetence.</u> Barnet begynder at ytre sig i små enkle to-ords ytringer, med flertalsendelser f.eks. "ha kage til Ha kager". Begynder brug af negative to-ords sætninger f.eks. må ikke eller vil ikke.</p> <p>2 - 3 år: <u>Fra telegramstil til egentlig grammatisk kompetence.</u> I 2 - 3 års alderen tager barnets grammatiske kompetence fart. Barnet har tilegnet sig så mange navneord og udsagnsord, at det kan begynde at sætte den sammen til sætninger f.eks. bygge et hus. Barnet kan bruge sted ord i sætninger, så som mig, jeg, min og mit.</p> <p>3 - 4 år: Lyde og lytte forståelse. Barnet kan være en opmærksom lytter til korte fortællinger og forklaringer. Det kan huske og gengive korte dele af de mest brugte rim - remser - sange. Barnet kan høre forskel på kendte ord, der næsten lyder ens f.eks. bil / pil. Begynder at lege og pjatte med sproget.</p>

Barnet forstår udtryk, som indeholder forholdsord bagved - foran - ved siden af osv. og det forstår sætninger med nægtelse, giv mig den bil, der ikke er rød.

4-5 år: Lyde og lytte forståelse.

Barnet genkender rime-ord som "vand" og "spand". Barnet finder selv på rime-ord.

5 - 6 år: Lyde og lytte forståelse.

Barnet forstår og kan bruge de mest almindelige dobbelte betydninger af enslydende ord f.eks. glas - som både betyder, det vi drikker af og det, der sidder i et vindue.

Tiltag

Metoder.

De Voksne skal:

- Være anerkendende, nærværende og lyttende.
- Gå foran og accepterer barnets grænser.
- Være gode rollemodeller
- Være motiverende – opmuntrende, støttende og stille relevante krav.
- Vise glæde og latter.
- Tilrettelægge leg/læringsgrupper med tilpasse udfordringer i forhold til barnets udvikling.
- Skabe et trygt miljø, hvor barnet føler sig set – hørt og tør udtrykke sine egne følelser.
- Give barnet succes oplevelser.

Aktiviteter/metoder:

- * Sætte ord på handlinger - på legetøj mm.
- * Sproglige aktiviteter som at synge, rim og remser.
- * Dialogisk læsning.
- * Bruge billedbøger.
- * Daglige sproggrupper for fokuseret indsats. (sprog pædagog).
- * Samlinger hvor fokus er på årstiden, dato, dag og hvem er i børnehave, hvad de hedder, hvor bor du osv.
- * Kims leg.
- * Sproglige aktiviteter der tager udgangspunkt i barnets udvikling.

Tiltag:

0 - 2 år:

- * Deltage i daglige aktiviteter, borddækning - dele madkasser mm.
- * Ride Ranke - Klappe kage lege.
- * Synge sange med fokus på udtalen af ordene og fagte sange..

2 - 3 år:

- * Lave " kan du huske bøger eller Plancher" af oplevelser og ture.
- * Synge - rim og remser.
- * Krop og bevægelseslege med fokus på sproget.

4 - 5 - 6 år:

- * Børnene fortæller små historier, som der digtes videre på.
- * Der læses bøger og bagefter spilles de som skuespil.

* Dialogisk læsning.

Børn i vanskeligheder

Sammenhæng for børn i vanskeligheder

Vi arbejder målrettet med inklusion og at alle børn er del af et fællesskab. Leg/læringsgrupperne tilrettelægges så alle børn er og kan deltage i aktiviteterne. Pædagogerne er opmærksomme på at barnet deltager på det niveau, som er passer til barnets udvikling (kompetencehjulet).
Anvender de 3 læringsrum: voksen skabt læring – voksen støttet læring – leg og spontane oplevelser.

Pædagogiske mål, metoder og aktiviteter i forhold til børn i vanskeligheder

Metoder:

- Vis anerkendelse - omsorg – nærvær.
- Går foran og er gode rollemodeller.
- Er lyttende og hjælper med at sætte ord på følelser og handlinger.
- Anerkender barnet for det, som det kan og ikke for det, som det ikke kan.
- Være opmærksom på barnets ressourcer og bygge videre på disse for at styrke de mindre stærke.
- Tilrettelægger en hverdag med struktur og som er genkendelig og som foregår i mindre grupper.

Tegn på læring hos børn i vanskeligheder

Når barnet begiver sig ud i forskellige udfordringer motorisk - socialt og kommunikationsmæssigt.

Evaluering og dokumentation

Evaluerings spørgsmål (hvad evaluerer vi)

Vi evaluerer de konkrete mål i læreplanerne.

Metode:

- * refleksion og evaluering af egen praksis i forhold til børnegruppen og det enkelte barn.
- * Evaluering sker på stue - og personalemøde.

Sådan vil vi dokumentere og evaluere

Evaluering i maj - juni 2015 på baggrund af året der er gået og nye udtræk på kompetencehjulet.

Konklusion på evalueringen

1. evaluering foregår i maj - juni 2015 i Ledelse teamet.

TEMA: KROP OG BEVÆGELSE

Aldersgruppe sæt X

0-2 år X

3 år til skolealder X

Sammenhæng

Høng Børneunivers er en integreret institution, normeret til 10 vuggestuebørn og 38 børnehavebørn. Samtidig er vi et ressource dagtilbud, hvilke betyder at Høng Børneunivers kan modtage 5 visiterede ressourcebørn.

Børnene er fordelt på 3 stuer:

Solstrålestuen 0 til 3 årige, stjernestuen 3 til 4 årige og månestuen 5 til 6 årige.

Alle børn har en primærpædagog. primærpædagogen har en særlig opmærksomhed på barnets trivsel, udvikling og læring. Primærpædagogen skal sikre, at alle medarbejdere kender barnets ressourcer og at barnet deltager i leg og læringsgrupper, hvor udfordringen er tilpas. Primærpædagogen skal sikre at barnet er en del af børnefællesskabet og har den primære kontakt til forældrene.

I Høng Børneunivers er alle børn - alles børn – hvilket betyder at personalet har et ansvar for alle børns trivsel og udvikling.

Til at varetage denne opgave er vi:

- 1 teamleder
- 5 pædagoger
- 2 ressourcepædagoger
- 2 medhjælpere
- I perioder – PA-elever, studerende, løntilskud, praktikanter, arbejdsprøvning.

Hverdagen er tilrettelagt ud fra KLAR - pædagogikken, hvor vores fokus og opmærksomhed er målrettet inklusion, og at alle børn gives mulighed for at deltage i børnefællesskaber.

Rammerne i hverdagen er:

- * Planlagte aktiviteter som foregår i mindre leg/læringsgrupper.
- * Leg og læringsgrupper med fokus på barnets udvikling.
- * Struktureret hverdag

- * Klare mål og rammer.
- * Fokus på sprog og dialogen mellem mennesker.
- * Årsplan.

Leg/læringsgrupperne foregår om formiddagen, mandag til torsdag fra kl. 9.30 til 11.00. Børnene inddeles i mindre grupper, enten efter alder – drenge/pigegrupper.

Aktiviteterne i leg/læringsgrupperne er tilrettelagt ud fra de 6 læreplanstemaerne og planlægges på følgende måde:

Teamleder og 1 pædagog fra hver leg/læringsgruppe grov planlægger et læreplanstema. Derefter fin planlægges der i leg/læringsgrupperne, så alle er en aktiv del af processen.

Der planlægges i 1 uge og de kommende 4 uger foregår aktiviteten. Mandag og fredag formiddag indeholder administrativt arbejde, når det er muligt.

Forældresamtaler afholdes efter behov, dog vil nye forældre få tilbudt en samtale efter 3 mdr. Kommende skolebørn tilbydes en samtale i oktober – november.

Mål for Leg/læringsgruppe: Alle børn skal være del af et børnefællesskab.

- * At barnet skal opleve nærvær og tryghed. En struktureret hverdag med faste rutiner/rytme.
- * Barnet skal opleves, som kompetent, nysgerrig og klar til udvikling.
- * Barnet skal møde udfordringer og forskellige tilbud, som sikre at der kommes rundt om barnet.
- * Udvikle digitale kompetencer - brug af bla. IPad.
- * Udvikle selvstændighed - modenhed og socialisering, så det er klar til nye udfordringer - når det går ud af Høng Børneunivers.

Børnemiljøvurdering

Mål	Tegn på læring
<p>Vuggestue og børnehave: Finmotorik og sansning.</p> <p>At barnet via krop og hjerne tolke sanseindtryk og bruge disse til at tilpasse bevægelser og handlinger, som en del af at mestre finmotoriske funktioner f.eks. forskellige greb, manipulation af genstande, samarbejde mellem hænderne, som gør det muligt for barnet at udføre aktiviteter som stiller krav til finmotoriske færdigheder.</p>	<p><u>0 - 3 år: Finmotorik og sansning.</u> Barnet er optaget af det, det ser, hører og mærker. Barnets syn er næsten lige så godt som voksnes. Det peger på ting som det ser, f.eks. personer det kender eller noget det ser i en bog. Barnet øver koordinationen af sin mundmotorik. Det leger mange "vådelege" med sin mund og øver sig i at sige lang lyd kæder. Barnet undersøger fortsat legetøj, ting og sagen med munden. Men det undersøger det nu også ved at opmærksomt at betragte, vende og dreje det i hænderne. Begyndende brug af pincetgreb. Barnet udvikler sine hænders finkoordination ved at undersøge og lege med alt. Barnet kan selv føre ske/gaffel op til munden. Barnet eksperimenterer med at putte noget i noget andet. Barnet udvikler finmotorik og øje-håndkoordination ved f.eks. at sætte duplo klodser sammen. Barnet hjælper med daglige gøremål - borddækning mm Barnet kan nu sikkert drikke af kop eller glas, er blevet bedre til at spise med ske og gaffel. kan nu forme munden til at kysse, suge sugerør, slå smæld med tungen, fløjte indad.</p> <p><u>3 - 4 år:</u> Barnet kan lukke todelte lynlåse, tage strømper og sko rigtigt på, knappe knapper og lukke</p>

spænder.
 Mestre mange daglige færdigheder, så som: vaske hænder, bygge klodser, genkende ting med hænderne (føle kimsleg).
 Kan skære "bløde" frugter ud og kan kaste en bold temmelig præcis til en voksen.
 Barnet maler og tegner, hvor man skal holde sig inden for stregerne eller på strengen, er begyndt at klippe med saks.
 Barnet har en god visuel perception (find Holger).
5- 6 år:
 Begyndende hånddominans, det foretrækker den ene hånd frem for den anden, til f.eks. at holde på en blyant.
 Begyndende specialisering af hænderne.
 Barnet undersøger ting og sager for at lære om deres egenskaber, derigennem lære barnet f.eks. at balloner svæver, bolde kommer op igen, når de slås i jorden og en sten falder tungt til jorden og bliver der.
 Kan lyne og knappe. Har valgt hånddominans - kan kaste og gribe mere præcis.
 Barnet har finmotoriske færdigheder - skriver bogstaver og tal - klippe efter streg.
 Barnet kan bruge sine hænder uafhængigt af hinanden.

Tiltag

Metoder.

De Voksne skal:

- Være anerkendende, nærværende og lyttende.
- Gå foran og accepterer barnets grænser.
- Være gode rollemodeller
- Være motiverende – opmuntrende, støttende og stille relevante krav.
- Vise glæde og latter.
- Tilrettelægge leg/læringsgrupper med tilpasse udfordringer i forhold til barnets udvikling.
- Skabe et trygt miljø, hvor barnet føler sig set – hørt og tør udtrykke sine egne følelser.
- Give barnet succes oplevelser.

Aktiviteter/metoder:

- * Leg/aktiviteter på legepladsen, hvor der er gode fysiske udfoldelsesmuligheder, som inspirerer til motoriske udfoldelse.
- * Ture ud af huset.
- * Emneforløb med fokus på krop og bevægelse.
- * Finmotoriske aktiviteter tegne - male - klippe - sy mm
- * Af og påklædning.

Tiltag:

0 - 3 år:

- * Deltagelse i daglige aktiviteter, så som at dække bord, dele kopper og madkasser ud.
- * Male med pensel og fingermaling.

- * Selvhjulpen hed - af og påklædning.
  - * Konstruktionsleg med byggebæger og leg med puttekasser (former).
  - * Mundmotoriske øvelser - puste sæbebobler - suge/puste med sugerør.
  - * Øve barnets øje/hånd koordinationen ved at spise med gaffel og ske.
  - * Boldbad - stimulering af taktile og vestibulære (balance) sans og rum/retning.
- 3 - 4 år:
- * Deltagelse i daglige aktiviteter - borddækning mm
  - * Øve barnets selvhjulpen hed - af/påklædning.
  - * Leg/læringsaktivitet med fokus på at farvelægge og klippe efter streger.
  - * Øve sig i at skære med kniv, eks. egen mad/frugt og deltage i mad/bagedage.
  - * Dialogisk læsning.
  - * rytmik/sanse lege.
- 5 - 6 år:
- * Regellege f. eks. boldlege - sækkevæddeløb - fangelege.
  - * Dialoger om tegninger og billeder.
  - * Førskoleopgaver - tegne/klippe indenfor - efter streg.
  - * Leg og læringsgrupper om anatomi.

Børn i vanskeligheder

Sammenhæng for børn i vanskeligheder

Vi arbejder målrettet med inklusion og at alle børn er del af et fællesskab. Leg/læringsgrupperne tilrettelægges så alle børn er og kan deltage i aktiviteterne. Pædagogerne er opmærksomme på at barnet deltager på det niveau, som er passer til barnets udvikling (kompetencehjulet).
Anvender de 3 læringsrum: voksen skabt læring – voksen støttet læring – leg og spontane oplevelser

Pædagogiske mål, metoder og aktiviteter i forhold til børn i vanskeligheder

Metoder:

- Vis anerkendelse - omsorg – nærvær.
- Går foran og er gode rollemodeller.
- Er lyttende og hjælper med at sætte ord på følelser og handlinger.
- Anerkende barnet for det, som det kan og ikke for det, som det ikke kan.
- Være opmærksom på barnets ressourcer og bygge videre på disse for at styrke de mindre stærke.
- Tilrettelægger en hverdag med struktur og som er genkendelig og som foregår i mindre grupper.

Tegn på læring hos børn i vanskeligheder

Når barnet begiver sig ud i forskellige udfordringer motorisk - socialt og kommunikationsmæssigt.

Evaluering og dokumentation

Evalueringsspørgsmål (hvad evaluerer vi)	Sådan vil vi dokumentere og evaluere
<p>Vi evaluerer de konkrete mål i læreplanerne. Metode: * refleksion og evaluering af egen praksis i forhold til børnegruppen og det enkelte barn. * Evaluering sker på stue - og personalemøde.</p>	<p>Evaluering i maj - juni på baggrund af året der er gået og nye udtræk på kompetencehjulet.</p>

Konklusion på evalueringen

1. evaluering foregår i maj - juni 2015 i ledelsesteamet.

TEMA: NATUREN OG NATURFÆNOMENER

Aldersgruppe sæt X

0-2 år X

3 år til skolealder X

Sammenhæng

Høng Børneunivers er en integreret institution, normeret til 10 vuggestuebørn og 38 børnehavebørn. Samtidig er vi et ressource dagtilbud, hvilket betyder at Høng Børneunivers kan modtage 5 visiterede ressourcebørn.

Børnene er fordelt på 3 stuer:

Solstrålestuen 0 til 3 årige, stjernestuen 3 til 4 årige og månestuen 5 til 6 årige.

Alle børn har en primærpædagog. primærpædagogen har en særlig opmærksomhed på barnets trivsel, udvikling og læring. Primærpædagogen skal sikre, at alle medarbejdere kender barnets ressourcer og at barnet deltager i leg og læringsgrupper, hvor udfordringen er tilpas. Primærpædagogen skal sikre at barnet er en del af børnefællesskabet og har den primære kontakt til

forældrene.

I Høng Børneunivers er alle børn - alles børn – hvilket betyder at personalet har et ansvar for alle børns trivsel og udvikling.

Til at varetage denne opgave er vi:

- 1 teamleder
- 5 pædagoger
- 2 ressourcepædagoger
- 2 medhjælpere
- I perioder – PA-elever, studerende, løntilskud, praktikanter, arbejdsprøvning.

Hverdagen er tilrettelagt ud fra KLAR - pædagogikken, hvor vores fokus og opmærksomhed er målrettet inklusion, og at alle børn gives mulighed for at deltage i børnefællesskaber.

Rammerne i hverdagen er:

- * Planlagte aktiviteter som foregår i mindre leg/læringsgrupper.
- * Leg og læringsgrupper med fokus på barnets udvikling.
- * Struktureret hverdag
- * Klare mål og rammer.
- * Fokus på sprog og dialogen mellem mennesker.
- * Årsplan.

Leg/læringsgrupperne foregår om formiddagen, mandag til torsdag fra kl. 9.30 til 11.00. Børnene inddeles i mindre grupper, enten efter alder – drenge/pige grupper.

Aktiviteterne i leg/læringsgrupperne er tilrettelagt ud fra de 6 læreplanstemaerne og planlægges på følgende måde:

Teamleder og 1 pædagog fra hver leg/læringsgruppe grov planlægger et læreplanstema. Derefter fin planlægges der i leg/læringsgrupperne, så alle er en aktiv del af processen.

Der planlægges i 1 uge og de kommende 4 uger foregår aktiviteten. Mandag og fredag formiddag indeholder administrativ arbejde, når det er muligt.

Forældresamtaler afholdes efter behov, dog vil nye forældre få tilbudt en samtale efter 3 mdr. Kommende skolebørn tilbydes en samtale i oktober – november.

Mål for Leg/læringsgruppe: Alle børn skal være del af et børnefællesskab.

- * At barnet skal opleve nærvær og tryghed. En struktureret hverdag med faste rutiner/rytme.
- * Barnet skal opleves, som kompetent, nysgerrig og klar til udvikling.
- * Barnet skal møde udfordringer og forskellige tilbud, som sikre at der kommer rundt om barnet.
- * Udvikle digitale kompetencer - brug af bla. iPad.
- * Udvikle selvstændighed - modenhed og socialisering, så det er klar til nye udfordringer - når det går ud af Høng Børneunivers.

Børnemiljøvurdering

Mål	Tegn på læring
<p>Forhold til naturen.</p> <p>At barnet undersøger og eksperimenterer med elementer fra naturen og opnår forståelse, viden og erfaringer med natur, dyr og planter.</p>	<p>0 - 2 år: Barnets kryben og kravlen rundt betyder, at det i højere grad møder kryb og kravl. Det undersøger interesseret mariehøns, bænkebidere mm I 10 - 12 måneders alderen peger barnet og siger, med eller uden ord, "se" når det møder et dyr på sin vej. Barnet kan ofte sætte en lyd på, når det ser et dyr. Barnet vil gerne røre ved dyr - det styres af dets naturlige nysgerrighed.</p> <p><u>2-3 år: fantasi.</u> Barnet bruger så at sige fantasien til at udfylde huller i logikken - at forestille sig noget i det tilfælde barnets viden ikke slår til. Det kan derfor komme med spøjse forklaringer.</p> <p><u>3 - 4 år eksperimenter.</u> Barnet eksperimenterer med dyr. Barnet er i denne periode meget optaget af, hvad der sker med dyr - hvis det udsættes for forskellige påvirkninger. Barnet kan ofte gå meget hårdhændet til værks. F.eks. er det ikke ualmindeligt, at barnet kan rive vingerne af en flue for at se, hvad der sker. Barnet går i det hele taget i gang med naturlige eksperimenter. Barnet eksperimenterer i fællesskab med andre børn med fokus på hvad eksperimentet går ud på. Legen har stor betydning for at afprøve, hvad eksempelvis vand kan gøre, når det blandes med jord og sand. Barnet begynder også at stille krav til sig selv og omverdenen om, at når der f.eks. skal laves en lille køkkenhave, skal der være planter osv. som der er i en "rigtig" have.</p> <p><u>5 - 6 år:</u> Barnet har empati for dyr. Barnet har ofte en fornemmelse af, at dyr kan tænke og tale eller har samme følelser, som barnet selv.</p>

Tiltag
<p>Metoder.</p> <p>De Voksne skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Være anerkendende, nærværende og lyttende. • Gå foran og accepterer barnets grænser. • Være gode rollemodeller • Være motiverende – opmuntrende, støttende og stille relevante krav. • Vise glæde og latter. • Tilrettelægge leg/læringsgrupper med tilpasse udfordringer i forhold til barnets udvikling. • Skabe et trygt miljø, hvor barnet føler sig set – hørt og tør udtrykke sine egne følelser. • Give barnet succes oplevelser. <p>Aktiviteter og metoder:</p>

- * Ude i al slags vejr - taler om påklædning i forhold til vejret.
- * Emner om vejret - naturen - naturfænomener (planeter - vulkaner)
- * Undersøge - kigge på iPad - bøger om hvad vi finder.
- * Plante blomster.
- * Bruge bålplads.

Tiltag:

0 - 3 år:

- * Sansning af naturen på legepladsen - skoven, høre - se - lugte - og rører.
- * Introduktion af forskellige naturmaterialer - jord - sand - vand og ild.
- * plante blomster.
- * Sange om dyr. F.eks. lille Peder edderkop.
- * Læse bøger om dyr og naturen.

3 - 4 år:

- * Sansning af naturen.
- * Plante blomster.
- * Leg og læringsgrupper om dyr og dyreetik.
- * Mad over bål.

5 - 6 år:

- * Fokus på hvad kan vi bruge naturen og naturens materialer til.
- * Plante blomster.
- * Sansning af naturen.
- * Mad over bål.
- * Leg og læringsgrupper om dyr og dyreetik.

Børn i vanskeligheder

Sammenhæng for børn i vanskeligheder

Vi arbejder målrettet med inklusion og at alle børn er del af et fællesskab. Leg/læringsgrupperne tilrettelægges så alle børn er og kan deltage i aktiviteterne. Pædagogerne er opmærksomme på at barnet deltager på det niveau, som er passer til barnets udvikling (kompetencehjulet).

Anvender de 3 læringsrum: voksen skabt læring – voksen støttet læring – leg og spontane oplevelser.

Pædagogiske mål, metoder og aktiviteter i forhold til børn i vanskeligheder

Metoder:

- Vis anerkendelse - omsorg – nærvær.
- Går foran og er gode rollemodeller.
- Er lyttende og hjælper med at sætte ord på følelser og handlinger.

- Anerkende barnet for det, som det kan og ikke for det, som det ikke kan.
- Være opmærksom på barnets ressourcer og bygge videre på disse for at styrke de mindre stærke.
- Tilrettelægger en hverdag med struktur og som er genkendelig og som foregår i mindre grupper.

Tegn på læring hos børn i vanskeligheder

Når barnet begiver sig ud i forskellige udfordringer motorisk - socialt og kommunikationsmæssigt.

Evaluering og dokumentation

Evalueringsspørgsmål (hvad evaluerer vi)	Sådan vil vi dokumentere og evaluere
Vi evaluerer de konkrete mål i læreplanerne. Metode: * refleksion og evaluering af egen praksis i forhold til børnegruppen og det enkelte barn. * Evaluering sker på stue - og personalemøde.	Evaluering i maj - juni på baggrund af året der er gået og nye udtræk på kompetencehjulet.

Konklusion på evalueringen

1. evaluering foregår maj - juni 2015 i Ledelsesteamet.

TEMA: KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

Aldersgruppe sæt X

0-2 år X

3 år til skolealder X

Sammenhæng

Høng Børneunivers er en integreret institution, normeret til 10 vuggestuebørn og 38 børnehavebørn. Samtidig er vi et ressourcedagtilbud, hvilket betyder at Høng Børneunivers kan modtage 5 visiterede ressourcebørn.

Børnene er fordelt på 3 stuer:

Solstrålestuen 0 til 3 årige, stjernestuen 3 til 4 årige og månestuen 5 til 6 årige.

Alle børn har en primærpædagog. primærpædagogen har en særlig opmærksomhed på barnets trivsel, udvikling og læring. Primærpædagogen skal sikre, at alle medarbejdere kender barnets ressourcer og at barnet deltager i leg og læringsgrupper, hvor udfordringen er tilpas. Primærpædagogen skal sikre at barnet er en del af børnefællesskabet og har den primære kontakt til forældrene

I Høng Børneunivers er alle børn - alles børn – hvilket betyder at personalet har et ansvar for alle børns trivsel og udvikling.

Til at varetage denne opgave er vi:

- 1 teamleder
- 5 pædagoger
- 2 ressourcepædagoger
- 2 medhjælpere
- I perioder – PA-elever, studerende, løntilskud, praktikanter, arbejdsprøvning.

Hverdagen er tilrettelagt ud fra KLAR - pædagogikken, hvor vores fokus og opmærksomhed er målrettet inklusion, og at alle børn gives mulighed for at deltage i børnefællesskaber.

Rammerne i hverdagen er:

- * Planlagte aktiviteter som foregår i mindre leg/læringsgrupper.
- * Leg og læringsgrupper med fokus på barnets udvikling.
- * Struktureret hverdag
- * Klare mål og rammer.
- * Fokus på sprog og dialogen mellem mennesker.
- * Årsplan.

Leg/læringsgrupperne foregår om formiddagen, mandag til torsdag fra kl. 9.30 til 11.00. Børnene inddeles i mindre grupper, enten efter alder – drenge/pige grupper.

Aktiviteterne i leg/læringsgrupperne er tilrettelagt ud fra de 6 læreplanstemaerne og planlægges på følgende måde:

Teamleder og 1 pædagog fra hver leg/læringsgruppe grov planlægger et læreplanstema. Derefter fin planlægges der i leg/læringsgrupperne, så alle er en aktiv del af processen.

Der planlægges i 1 uge og de kommende 4 uger foregår aktiviteten. Mandag og fredag formiddag indeholder administrativt arbejde, når det er muligt.

Forældresamtaler afholdes efter behov, dog vil nye forældre få tilbudt en samtale efter 3 mdr. Kommende skolebørn tilbydes en samtale i oktober – november.

Mål for Leg/læringsgruppe: Alle børn skal være del af et børnefællesskab.

- * At barnet skal opleve nærvær og tryghed. En struktureret hverdag med faste rutiner/rytme.
- * Barnet skal opleves, som kompetent, nysgerrig og klar til udvikling.
- * Barnet skal møde udfordringer og forskellige tilbud, som sikre at der kommer rundt om barnet.
- * Udvikle digitale kompetencer - brug af bla. IPad.
- * Udvikle selvstændighed - modenhed og socialisering, så det er klar til nye udfordringer - når det går ud af Høng Børneunivers.

Børnemiljøvurdering:

--

Mål	Tegn på læring
<p>Musik og sang som kommunikation.</p> <p>At barnet bruger musik og sang som kommunikations - og udtryksmiddel i kommunikation og leg.</p>	<p><u>0 - 2 år:</u> Barnet synger spontansang, improviserer og eksperimenterer af og til for sig selv, når det leger. Det kan både være stille indadvendt sanglyde, når barnet f.eks. sidder og leger med dukker og det kan indeholde vilde råb og lyde, når barnet f.eks. leger mere grov motorisk. Barnet tager enkelte ordlyde og melodistumper - og bruger den i sine egne. Fra 1½ års alderen kan man tydeligt høre, at barnet prøver at synge med på de sange der synges med det.</p> <p><u>2 - 3 år:</u> Barnet synger egne versioner af kendte sange, der tilpasses til situationen og hvad barnet vil udtrykke. Barnet synger nu af og til formelsange der er korte faste vendinger med klare rytmer og ofte også med brug af bestemte tonerækkefølger til at kommunikere forskellige ting f.eks. at påkalde sig opmærksomhed, være fortællende, beskrivende og drillende. Barnet kan også sidde og synge spontant af glæde i rytme og intensitet til sin tegneaktivitet, sin gyngen eller en anden aktivitet.</p> <p><u>3 - 4 år:</u> Barnet bruger sangen til at meddele sig med og "svare" med. Spontansange kan tit være en langt mere brugbar kommunikationsform for barnet end det verbale sprog. Barnet udtrykker i spontansange f.eks. følelser og oplevelser af sig selv, det ellers har svært ved at udtrykke med ord. Barnet kan bruge spontansangen som strukturerende og motiverende i legen som puls, dynamik og følelsesmæssig energi, som f.eks. "grave-grave-grave" eller "sejle-sejle" med skiftende tonehøjde. I det næste øjeblik kan sangens betydning være mere uklar, men den er måske stadig inspiration til legen.</p> <p><u>5 - 6 år:</u> Omkring 4 - 5 års- alderen vil barnet gerne optræde med musik og sang for andre børn og voksne. Barnet kan udføre lyd og rytmemonologer og dialoger med næsten alting. Barnet kan nu bruge alle formerne for spontansange som en meget levende ressource til at udtrykke sig selv følelsesmæssig, kommunikativt og socialt. Barnet mestre at skifte rytme i dialoger/"instrumentalt samtaler".</p>

Tiltag

Metoder.

De Voksne skal:

- Være anerkendende, nærværende og lyttende.
- Gå foran og accepterer barnets grænser.
- Være gode rollemodeller
- Være motiverende – opmuntrende, støttende og stille relevante krav.
- Vise glæde og latter.
- Tilrettelægge leg/læringsgrupper med tilpasse udfordringer i forhold til barnets udvikling.
- Skabe et trygt miljø, hvor barnet føler sig set – hørt og tør udtrykke sine egne følelser.
- Give barnet succes oplevelser.

Aktiviteter:

- * Aktiviteter om årstidens traditioner - fastelavn - påske - jul - fødselsdage mm
- * Læse eventyr og historier.
- * Samlinger -sang - sanglege.
- * Krop - og bevægelsesaktiviteter.
- * bruge musikinstrumenter.

Tiltag:

0 - 2 år:

- * synge og lege fagte sange. eks. tommelfinger, knoglesangen. (stimulerer kropsbevidsthed - udtale af ord og styrker mundmotorikken).

2 - 3 år:

- * synge og lege fagte sange, rytmelege med instrumenter..
- * ordlege med fokus på ord deles i stavelser og ord som begynder med samme lyd f.eks. mølle - mus.

3 - 4 år:

- * dialogisk læsning (fokus på udtalen og sproglig opmærksomhed).
- * gætte - læse ord på billeder.

5 - 6 år:

- * Dialogisk læsning.
- * Rim og remser.
- * ordlege med b.la. modsætninger tyk - tynd, høj - lav, tung - let osv.
- * Synge - rytmelege med instrumenter.

Børn i vanskeligheder

Sammenhæng for børn i vanskeligheder

Vi arbejder målrettet med inklusion og at alle børn er del af et fællesskab. Leg/læringsgrupperne tilrettelægges så alle børn er og kan deltage i aktiviteterne. Pædagogerne er opmærksomme på at barnet deltager på det niveau, som er passer til barnets udvikling (kompetencehjulet).

Anvender de 3 læringsrum: voksen skabt læring – voksen støttet læring – leg og spontane oplevelser

Pædagogiske mål, metoder og aktiviteter i forhold til børn i vanskeligheder

Metoder:

- Vis anerkendelse - omsorg – nærvær.
- Går foran og er gode rollemodeller.
- Er lyttende og hjælper med at sætte ord på følelser og handlinger.
- Anerkender barnet for det, som det kan og ikke for det, som det ikke kan.
- Være opmærksom på barnets ressourcer og bygge videre på disse for at styrke de mindre stærke.
- Tilrettelægger en hverdag med struktur og som er genkendelig og som foregår i mindre grupper.

Tegn på læring hos børn i vanskeligheder

Når barnet begiver sig ud i forskellige udfordringer motorisk - socialt og kommunikationsmæssigt.

Evaluering og dokumentation

Evalueringsspørgsmål (hvad evaluerer vi)	Sådan vil vi dokumentere og evaluere
<p>Vi evaluerer de konkrete mål i læreplanerne.</p> <p>Metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> * refleksion og evaluering af egen praksis i forhold til børnegruppen og det enkelte barn. * Evaluering sker på stue - og personalemøde.	<p>Evaluering i maj - juni på baggrund af året der er gået og nye udtræk på kompetencehjulet.</p>

Konklusion på evalueringen

1. evaluering foregår maj - juni 2015 i Ledelsesteamet.